

يُقَاتِلُونَكُمْكَافَّةًوَاعْلَمُوااَن.َّ اللهَمَعَالْمُتَّقِينَ “Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah'a göre ayların sayısı onikidir. Bunlardan dördü hürmetli aydır. Bu dosdoğru bir nizamdır. Öyleyse o aylar içinde kendinize yazık etmeyin, topyekun sizinle savaşıyan putperestlerle siz de topyekun savaşın, Allah'ın sakınanlarla beraber olduğunu bilin.”[1] Cihad, İslâm dininin emir ve yasaklarını insanlara ulaştırmanın en güzel yoludur. Cihadın en zor şekli ve sonucusu ise, cephe de düşmanla savaşmaktır. Bu konuda Allah Teâlâ Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyuruyor:

كُتِبَعَل.َيْكُمُالْقِتَالُوَهُوَكُرْهٌلَكُمْوَعَسَى اَنْتَكْرَهُواشَيْئًاوَهُوَخَيْرٌلَكُمْوَعَسَى اَنْتُحِبُّواشَيْئًاوَهُوَ شَرٌّلَكُمْ وَاللهُيَع.ْلَمُوَاَنْتُمْلاَ

تَعْلَمُونَ “Savaş, hoşunuza gitmediği halde size farz kılındı. İhtimal ki hoşlanmadığınız şey sizin iyiliğinizdir ve ihtimal ki sevdiğiniz bir şey sizin kötülüğünüzedir. Siz bilmezsiniz, Allah bilir.”[2] Cephe de savaşırken şehit olmak, bir mü'minin bu dünyada ulaşabileceği en son ve en üstün mertebedir. Şehitlik, kul hakkı hariç, insanın daha önce işlediği bütün günahlarına keâret olur. Şehit cennette en üstün mertebeye ulaşır. Ancak bu mertebeye lâyık olmak için, sabretmek, cihadın ecrini sadece Allah'tan beklemek lazımdır. Cenab-ı Hak Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyuruyor:

اِنْفِرُواخِفَافًاوَثِقَالاًوَجَاهِدُوا

متفقٌ عليهِ . İbni Mes'ûd radiyallahu anh şöyle dedi: –Yâ Resûlallah! Hangi amel Allah'a daha sevimidir? dedim, –"Vaktinde kılınan namaz" buyurdu. –Sonra hangisidir? diye sordum, –"Ana babaya iyilik etmek" diye cevap verdi. –Ondan sonra hangisidir? dedim, –"Allah yolunda cihad etmek" buyurdular.[4] Allah Rasülü bir başka Hadislerinde de şöyle buyuruyorlar:

 وَعنْ أبي
ذَرٍّ ، رضي
اللَّه عنهُ ،
قَالَ : قُلْتُ :
يا رَسُولَ
اللَّهِ
أَيُّ العملِ
أَفْضَلُ؟
قَالَ : «

الإ.يمَانُ
بِاللَّهِ ،
وَالجِهَادُ
في سبِيلِهِ » .
مُتفقٌ عليهِ .
Ebû Zer radiyallahu anh şöyle dedi: –Yâ Resûlallah! Hangi amel daha faziletlidir? diye sordum, –"Allah'a iman ve Allah yolunda cihaddır" buyurdular.[5] Cihad, Kur'ân-ı Kerim'de çeşitli şekillerde birçok yerde geçmektedir. Cihad eden kimseye mücahid denir. Mücahid kelimesi Kur'ân-ı Kerim'de iki yerde geçmektedir. Mücâhid olabilmek için; îmana sahip olmak gerekir. îman ve cihad ikisi birlikte insanın hem kalbi hem de cismi ile ilgili amellerdir. İnsanı Allah yolunda cihada sevkeden şey, sağlam bir imandır. Cihad da; îmanı korumanın, İslâm'ı yaymanın ve ilâ-yi kelimetullah'ı yüceltmenin en önemli vasıtasıdır. Cihad çeşitli şekillerde yapılır. CİHAD’İN KISIMLARI: 1- Nefs'e Karşı Cihad, 2- İlim İle Cihad, 3- Mal İle Cihad, 4- Savaşarak Cihad Yapmak. 1- Nefisle yapılan Cihad: İnsan, nefisine karşı sürekli bir mücadele vermek zorundadır. İnsan nefsi, şeytandan aldığı telkinlerle, insanı kötülüklere sevk eder. Nefisle mücadele, bu telkinlerin tesirini kırar, etkisiz hale getirir. Düşmana karşı cihadın başlangıcı, nefisle cihaddan geçer. Nefsiyle cihad etmeyen, düşmanla savaşmaz. Nefisine karşı cihadı kazanamayan kimse, düşman karşısında cesaret gösteremez, düşmandan korkar mağlup olur ve kaçar. Nefisle olan cihad, bir ör boyu devam eder. Düşmanla olan cihadda, aynı devamlılık söz konusu değildir. Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem-Efendimiz, nefisle mücadele konusunda başka hadîs-i şeriflerinde de şöyle buyurdu:

الْمُجَاهِدُ
مَنْ جَاهَدَ
نَفْسَهُ “(Hakikatte)
mücâhid, nefisine karşı cihâd eden kimsedir.”[6]
 الْكَيِّسُ
مَنْ دَانَ
نَفْسَهُ
وَعَمِلَ

لِمَا بَعْدَ
الْمَوْتِ ،
وَالْعَاجِز
15; مَنْ
أَتْبَعَ
نَفْسَهُ
هَوَاهَا
وَتَمَنّٰى
عَلَى
اللّٰهِ “Akıllı kişi, nefesine hâkim
olup onu hesaba çekerek ölüm ötesi için çalışan; ahmak da
nefsini hevâsına tâbî kıldığı hâide Allah’tan (hayır) umandır.”
[\[7\]](#) Nefisle cihâd etmek, kalbî eğitim ve mânevî terbiyedir. Gaye; ahlâkı
yüceltmek ve insanı mânen olgunlaştırarak «insân-ı kâmil»
hâline getirmektir. Bunun yolu da, ilâhî hakikatlerle yoğrulmuş bir akıl, îman
ve güzel ahlâk ile tezyîn edilmiş bir kalp, Kur’ân ve
Sünnet’in rûhâniyetiyle taçlanmış hâl ve davranışlarla
«tevhîdin mîrâcına yükselecek» kemâle ermektir.
Âyet-i kerîmede buyrulur:
وَنَفْسٍ
وَمَا
سَوّٰیهَا
فَاَلْهَمَه
14;ا فُجُورَهَا
وَتَقْوٰیهَ
75; قَدْ
اَفْلَحَ
مَنْ
زَكّٰیهَا
وَقَدْ خَابَ
مَنْ
دَسّٰیهَا “…Nefse
ve ona birtakım kabiliyetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilhâm edene yemin
ederim ki; nefsinı kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş, onu
kötülüklere gömen de ziyân etmiş, hüsrâna
uğramıştır.”[\[8\]](#) 2- İlim ile Cihad: Dünyadaki bütün
kötülüklerin sebebi cehalettir. Cahil cesurdur, çekinmeden doğru-yanlış
demeden her şeyi söyler. İlim ehli bir kimse ise öyle değildir, o sadece hakikat ne ise
onu söyler ve söylediklerini de ölçülü bir biçimde
söyler. Cenab-ı Hakk'a ulaşmak isteyen herkesin cehaletten kurtulması, ondan uzaklaşması
gerekir. Çünkü cehalet başın belasıdır. İlim ise; nurdur Allah’ın ilim
sıfatının bir tecellisidir. İslâm dininin temeli ilme dayanır, ilimsiz din
düşünülemez. İnsanlığın faidesine olan her güzel bilgi ilim olarak
nitelendirilir. Bilginin insanlar üzerinde ortaya koyduğu tesiri silâh gücü ile
temin etmek mümkün değildir. Ölü kalpler ilim ve hikmetle ihya olur.
Karanlıklar kılıçla, süngüyle, top ve tüfikle değil, ancak güneşle ve
nurla izale edilebilir. Kılıçların, füzelerin, topların feth edemediği kalpler, ilim ve hikmet
ile feth edilir. Cehaletin şiddetine karşı, kılıçlar, bombalar ve füzeler aciz kalır, onu

Kerîm’de şöyle buyurmuştur: لاَ
يَسْتَوِى
الْقَاعِدُو
06;َ مِنَ
الْمُؤْمِنِ
10;نَ غَيْرُ
اُولِى
الضَّرَرِ
وَالْمُجَاه
16;دُونَ فِى
سَبِيلِ
اللهِ
بِاَمْوَالِ
07;ِمْ
وَاَنْفُسِه
16;مْ فَضَّلَ
اللهُ
الْمُجَاهِد
16;ينَ
بِاَمْوَالِ
07;ِمْ
وَاَنْفُسِه
16;مْ عَلَى
الْقَاعِدِي
06;َ دَرَجَةً
وَكُلاًّ
وَعَدَ اللهُ
الْحُسْنَى
وَفَضَّلَ
اللهُ
الْمُجَاهِد
16;ينَ عَلَى
الْقَاعِدِي
06;َ اَجْرًا
عَظِيمًا “Müminlerden
-özür sahibi olanlar dışında- oturanlarla malları ve canlarıyla Allah yolunda cihad
edenler bir olmaz. Allah, malları ve canları ile cihad edenleri, derece bakımından oturanlardan
üstün kıldı. Gerçi Allah hepsine de güzellik (cennet) vadetmiştir; ama
mücahidleri, oturanlardan çok büyük bir ecirle üstün
kılmıştır.” [11] Bilindiği gibi dünyada her iş para ile yapılmaktadır. Hakkın korunması
ve zafere ulaşılması da yine paraya bağlıdır. Bunun için mal ile cihadın önemi
büyüktür. Müslümanların, İslâm'in yücelmesi için
her türlü mal, servet ve paralarını bu yolda fedâ etmeleri mal ile cihaddır. Hz.
Peygamber'in, mal ile cihad hususundaki teşvik edici sözleri ashabı kiram üzerinde
çok tesirli olmuş, kendileri yoksulluk içinde sıkıntılı bir hayat geçirirken, mal ile
cihad farızasını edâ edebilmek için elde avuçta ne varsa getirip
Rasûlullah'a teslim etmişlerdir. Bu konuda Kur'an-ı Kerîm'de de pek çok ayeti
kerîme vardır. Cenâb-ı Hak şöyle buyurmuştur:

اِنَّ
الَّذِينَ
اَمَنُوا
وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا
بِاَمْوَالِ
07;ِمْ
وَاَنْفُسِه
16;مْ فِى
سَبِيلِ
اللهِ
وَالَّذِينَ
اَوَوْا
وَنَصَرُوا
اُولَئِكَ
بَع.ْضُهُمْ
اَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ
وَالَّذِينَ
اَمَنُوا
وَلَمْ
يُهَاجَرُوا
مَا لَكُمْ
مِنْ
وَلاَيَتِهِ
05;ْ مِنْ شَىْءٍ
حَتَّى
يُهَاجِرُوا
وَاِنِ
اسْتَنْصَرُ
08;كُمْ فِى
الدِّينِ
فَع.َلَيْكُم
15; النَّصْرُ
اِلاَّ عَلَى
قَوْمٍ
بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُم
18; مِيثَاقٌ
وَاللهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ “İman edip de hicret edenler,
Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp yardım edenler var ya,
işte onların bir kısmı diğer bir kısmının dostlarıdır. İman edip de hicret etmeyenlere gelince, onlar
hicret edinceye kadar size onların mirasından hiçbir pay yoktur. Eğer onlar din hususunda
sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında sözleşme bulunan bir kavim aleyhine olmaksızın
(o müslümanlara) yardım etmek üzerinize borçtur. Allah yapacaklarınızı

hakkıyla görmetedir.” [12] Allah Rasülü de Hadislerinde şöyle buyuruyor: عن أَبي عبدِ الرحمن زيدِ بن خالدٍ الْجُهَنيِّ رضيَ اللَّه عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّه صَلّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّم : مَنْ جهَّزَ غَازِياً في سَبِيلِ اللَّه فَقَدْ غَزَا وَمَنْ خَلَفَ غَازِياً في أَهْلِهِ بِخَيْرٍ فَقَدْ غَزَامتفقٌ عليه . Ebû Abdurrahman Zeyd İbni Hâlid el-Cühenî radiyallahu anh’den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Kim Allah yolunda cihada gidecek bir gaziyi techiz eder, cihad için gerekli olan ihtiyaçlerini karşılarsa, âdeta cihada gitmiş gibi sevab kazanır. Cihada giden gazinin arkada bıraktığı ailesine güzelce bakıp onların ihtiyaçlerini karşılayan kimse de sanki cihad yapmış gibi sevap kazanır.”[13] Allah yolunda cihada çıkacak bir gaziyi donatmak demek, onun cihad yapabilmesi, cephede savaşabilmesi için gerekli olan ihtiyaçlerini karşılamaktır. İslâm'in ilk yıllarında cihada katılacak kimseler bütün ihtiyaçlerini kendileri karşılar, kılıc, kalkan, at, deve, veya buna benzer harp aletlerini, hatta yiyip içeceği şeyleri kendileri temin ederlerdi. Çünkü o zaman askerlik sistemi yoktu. Cihada davet edilince gücü yeten ve mazereti olmayan herkes cepheye giderdi. Sahâbe-i kirâmın pek çoğu o zaman geçimini zor temin eden fakir kimselerdi. İçlerinden çok azı zengin kimselerdi. Zenginler her şeyini hazırlayıp bir mazereti sebebiyle cihada katılmayan sahâbîler, savaş araç ve gereçlerini hazırlama imkânı olmayanlara yardımcı oluyordu. Yardım eden kimseler de savaşa katılanlar gibi sevap alacaklarını umuyorlardı. Hayırlı bir işi yapacak olana yardım eden kimse, o işi yapan gibi sevaba nail olur; işi yapanın sevabından da bir şey noksanlaşmaz. Bir günah ve kötülüğün işlenmesine yardımcı olan da o günahı ve kötülüğü yapan gibi vebâle girer, günahkâr olur. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem bu konuda şöyle buyurdular: «جَاهِدُوا الْمُشْرِكِ

el-Ensârî ise; doksan deve yükü hurma verdi. Hz. Ömer (r.a) “Ey Allah’ın Rasûlü! Ben Abdurrahman’ın günahtan başka bir şey kazanmadığına inanıyorum. Çünkü ailesine hiç bir şey bırakmadı” dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber, Abdurrahman’a “Ailen için birşey bıraktın mı?” diye sordu. O da “Evet infak ettiğimden daha fazlasını, daha iyisini bıraktım” dedi. Hz. Peygamber “Peki, onlara ne bıraktın?” diye sorduğunda Abdurrahman “Allah ve Rasûlünün va’dettiği rızık ve hayrı bıraktım” dedi. 4- Savaşarak Cihad Yapmak: Allah rızâsına ulaşmak için başvuru olan savaş da bir cihad sayılır. İslâm dini, istilâ, sömürü ve tecavüz için yapılan savaşları uygun görmemiştir. Savaşı ancak müslümanların can mal ve ırz güvenliğini sağlamak, hak ve hürriyetlerini korumak, İslâm'a ve İslâm ülkelerine yönelik saldırıları önlemek amacıyla yapıldığı takdirde gerekli görmüş ve bu savaşa da cihad adını vermiştir. İslâmiyet dinde baskıyı kesinlikle yasaklamış, zor ve baskı altında gerçekleşecek olan imanın geçersiz olduğunu bildirmiştir. Kin ve nefrete yol açan savaşı bir tebliğ vasıtası olarak düşünlemek mümkün değildir. İnanmayan kimselerin hayatlarının sonuna kadar her an iman etmeleri ihtimali vardır. İmana gelmeleri için onlarla savaşıp onları öldürmek bu imkânı ortadan kaldırmaktadır. Müslümanlara silâhlı saldırıda bulunmayan gayri müslimlere karşı yapılması gereken şey, onlarla savaşmak değil barışçil bir şekilde onları İslâm’a davet etmektir. Bu konuda Cenâb-ı Hak şöyle buyurmuştur: وَقَاتِلُوافِى سَبِيلِاللهِالَّذِينَيُقَاتِلُونَكُمْ وَلاَتَعْتَدُوااِنَّ اللهَلاَ يُحِبُّالْمُعْتَدِينَ “Size karşı savaş açanlara, siz de Allah yolunda savaş açin. Sakın aşırı gitmeyin, çünkü Allah aşırıları sevmez.” [\[16\]](#) “Adamın biri Peygamber Efendimize gelerek: “Ey Allah’ın Resûlü, bazı kimseler dünya için savaşıyor” dedi. Hz. Peygamber (S.A.V.); “Onun ecri yoktur” buyurdu. Peygamberimizin bu cevabı bir çok kimseye ağır geldi. Soru soran adama Hz. Peygamber’den bir daha sormasını istediler. “Belkide sen iyi anlatamadın?” dediler. Adam gelip bir daha, “Ey Allah’ın Resûlü! Bir kişi sözde Allah için savaşır, fakat bundan maksadı dünyalık elde etmektir. Bunun durumu nasıldır?” diye sordu. Hz. Peygamber; “Onun herhangi bir ecri yoktur” cevabını verdi. Bu, halk üzerine çok ağır ve büyük bir felaket gibi çouml;ktü. Adama, “Tekrar Resûlullah’a git, üçüncü kez sor!” dediler. O da Hz. Peygamber’den üçüncü kez aynı soruyu sordu. Hz. Peygamber (S.A.V.); “Onun ecri yoktur” buyurdu. “Yine başka bir adam Hz. Peygamber’e gelerek, “Ey Allah’ın Resûlü, hem sevap, hemde şöhret için savaşa katılan kimseye ne vardır?” diye sordu. Hz. Peygamber (S.A.V.) cevap olarak; “Hiç bir şey yoktur!” dedi. Adam meseleyi

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)